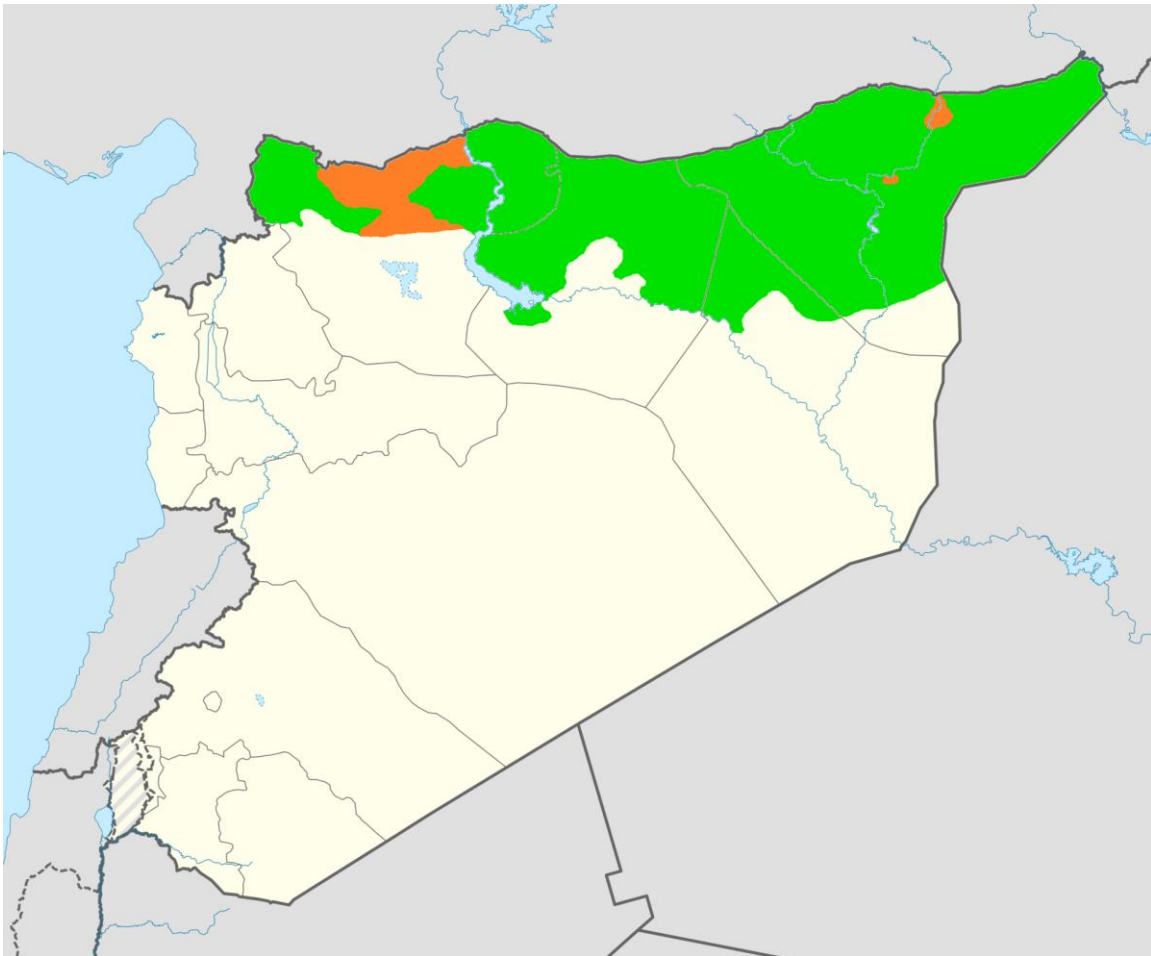

Nick Fredman

Osanningar om revolutionen i Rojava

Ur *Links International Journal of Socialist Renewal*, 28 mars 2017

Oerhört divergerande åsikter har uppstått inom den radikala vänstern på senare år om den radikala demokratiska rörelsen i Syrien – Demokratiska unionens parti (PYD) – en ursprungligen kurd-baserad styrka, som genom en rad politiska och militära strider och allianser nyligen bildat Demokratiska federala systemet i norra Syrien, som modell för ett multi-etniskt, icke religiöst, federalt och socialt rättvist alternativ för landet och regionen. En del inom den internationella vänstern har anklagat denna rörelse för brott mot mänskliga rättigheter, politiskt förtryck och för att samarbeta med Bashar al-Assads diktatur i Syrien.

Gröna områden står under federationens administration, orange gör man anspråk på

Det som fått mig att skriva följande kommentarer var två artiklar av Roy Gutman i den amerikanska veckotidningen *The Nation*.¹ Men eftersom de artiklarna både sammanfattar och utgör rätt extrema exempel på vänsterkritik av den PYD-ledda rörelsen kan det vara av intresse att ta upp lite av bakgrunden och en del andra artiklar innan vi går över till Gutman.

Socialister får inte idealisera någon grupp eller person. Sen måste vi också, när vi tar oss an den svåra frågan att få fram sanningen mitt i den dimma kriget i Syrien utgör, vara öppna för sannolikheten att den PYD-ledda rörelsen har auktoritära tendenser eller gjort sig skyldig till

¹ Syftar på artiklarna [Have the Syrian Kurds Committed War Crimes?](#) och [America's Favorite Syrian Militia Rules With an Iron Fist](#)

övergrepp.

Men vi får vara försiktiga med att slänga ur oss påståenden från vår relativt bekväma och privilegierade position mot dem som slåss och dör för mänsklighetens befrielse. Det är riktigt att hålla fast vid höga socialistiska normer om mänskliga rättigheter och demokrati, men vi måste också inse de utmaningar alla rörelser ställs inför när de försöker omvandla ett fattigt, traditionsbundet samhälle i krigstid.

Etnisk rensning?

Vad som är särskilt irriterande i mycket av vänsterns diskussioner om Syrien är att man omedelbart avvisar all information, som härstammar från någon källa som betraktas som suspekt. Men när en hel rad krafter – Assadregimen, Turkiet, Ryssland, Iran, Gulfstaterna, en stor del av rebellerna, alla utifrån olika utgångspunkter – har starkt intresse av att vanställa den PYD-ledda rörelsens karaktär får vi inte bli förvånade om tvivelaktiga uppgifter sprids gång på gång. I stället måste vi vara lite mer kritiska innan vi godtar dem.

Den allvarligaste anklagelsen mot denna rörelse är förmodligen den som återfinns i en rapport från Amnesty International 2015 om att den gjort sig skyldig till etnisk rensning av områden där araberna är i majoritet och att dess socialistiska program (och försök att bygga multi-etniska allianser) bara är en täckmantel för en chauvinistisk kurdisk agenda. Några inom vänstern, som Mick Armstrong i en artikel i den australiska tidningen *Red Flag*,² har mer eller mindre okritiskt ställt sig bakom den anklagelsen.

Att den anklagelsen upprepats av många vanliga medier och en del inom vänstern utgör inget bevis för påståendena, i synnerhet som Turkiet och vissa religiösa rebellgrupper i Syrien har direkt intresse av att underblåsa oron för kurdisk chauvinism. Amnestys rapport byggde mycket på tveksamma antaganden, baserade på satellitfoton och anonyma vittnesmål, om orsakerna till att egendom förstörts i områden där hårda strider förekommit. Anklagelserna

² [The politics of the Kurdish struggle](#)

tillbakavisades 2015 av ett undersökningsteam från Syriska nationella koalitionen och Syriska observatoriet för mänskliga rättigheter. En ny rapport av FN:s kommission för Syrien (daterad 13 mars) fann inga bevis för anklagelserna om att miliser med kopplingar till PYD-rörelsen gjort sig skyldiga till etnisk rensning: exempelvis Folkets försvarsenheter (YPG) och Kvinnornas försvarsenheter (YPJ) med band till PYD och den bredare Syriens demokratiska krafter (SDF).

I FN-rapporten kritiserar rörelsen för att tvinga folk till militärtjänstgöring – utan att nämna att det inte är YPG/J eller SDF som står för detta utan bara Självförsvarsenheterna (HXP), som sällan är inblandade i strider – och att bara ett fall av övergrepp rapporterats. Där sades också att invånare som tvångsförflyttats av militära skäl, som vid upprensning av områden där Isis urskillningslöst placerat ut landminor, inte togs om hand korrekt.

Detta kan jämföras med rapporter om hur regimen och en del rebellgrupper urskillningslöst dödat civila, genomfört arresteringar och avrättningar och använt sig av tortyr. I huvudsak var denna rapport enig med en rapport 2014 av Human Rights Watch och som kritiserade rörelsen, men drog slutsatsen att övergreppen var ”långt mindre förfärliga och omfattande” än dem som ”den syriska regeringen och [andra] icke statliga aktörer i Syrien svarat för”.

Allians med Assad?

En annan sorts anklagelser handlar om den PYD-ledda rörelsens relationer med Bashar al-Assads regim. Där ingår förvisso en del öppet medgivna tillfälliga administrativa överenskommelser i Rojavaregionen, som varit i kraft sedan rörelsen tog makten där 2012, samt tillfälliga militära vapenvilor med avbrott för direkta strider. Men en del inom vänstern tycker sig skåda ett djupare, mer långsiktigt och hemligt samarbete under ytan, som bl a lett till att Assadregimen lämnat ifrån sig makten i regionen och där själva poängen är en allians som kommer att leda till någon form av kurdisk autonomi.

Den versionen upprepades nyligen av Joseph Daher i *Jacobin magazine* som en del av en artikel om striden om Aleppo.³ Det finns flera orsaker till allvarlig skepsis om detta. För det första motsägs uppgifterna om att Assad gått med på ett fredligt maktöverlämnande av andra källor, som talar om att kurdisk milis tagit makten med våld genom att utnyttja den kris som uppstått sedan nyckelfigurer inom regimen 2012 dödats vid ett av rebellernas bombangrepp i Damaskus.⁴

För det andra finns inga belägg för någon hemlig överenskommelse. Assad och andra företrädare för regimen har i flera år gjort gällande att de utrustat YPG/J och förfogat över ”dokument” som ”bevis” på detta. Sådana påståenden, som förts vidare av regimvänliga medier, har sedan regimvänliga medier i Turkiet glatt återgett som ”bevis” på att Assad beväpnar den PYD-ledda rörelsen.⁵

Men några ”dokument” har aldrig syns till. Kanske är det besvärligt att sköta en diktatur och Assad och hans kolleger har väl bara glömt att klicka på ”bifoga” i sina utskick till medierna. Eller kanske vi i stället ska tänka oss att Assad är kapabel att ljuga för att gynna sina syften och att statliga medier i det alltmer militaristiska och auktoritära Turkiet är kapabla att sprida lögnaktiga nyheter?

För det tredje finns inga belägg för något avtal på sistone om autonomi, som Daher påstår – och i förbifarten kommer han med det ologiska påståendet att beslutet i slutet av 2016 att ta bort det kurdiska ordet Rojava (som står för väst, som i Västra Kurdistan) från namnet på

³ [What Happened in Aleppo?](#)

⁴ Se t ex [Examining the Experiment in Western Kurdistan](#)

⁵ Se [Syria's Assad admits sending weapons to PYD](#)

Demokratiska federationen i norra Syrien skulle vara något slags bevis för detta avtal. Men det som hänt efteråt strider helt och hållet mot hans version. Regimen har fortsatt att avvisa allt tal om autonomi eller att ändra den syriska arabrepublikens institutionella arab-chauvinistiska karaktär.⁶ Den PYD-ledda rörelsen har förstärkt sin fientliga syn på regimen och på sin betoning av att man slåss för ett demokratiskt, icke religiöst, federalt och enat Syrien, och att man inte hyser några illusioner om att imperialistiska eller sub-imperialistiska krafter kan vara något annat än partiella och ytterst opålitliga allierade. Som Ehmed, ordförande i Syriens demokratiska råd, uttryckte det 1 mars:

Genom invasionen började Turkiet bygga upp utposter. Dessa utposter och invasionen utgör en fara för Syrien som helhet. Dessa utposter byggs upp medan [Assad] regimen och Iran tittar på, med Rysslands godkännande ... de vill dela upp Syrien. Det som regimen har nu kommer den att ha kvar. De områden Turkiet invaderat kommer att förbli turkiska. Den uppdelningspolitiken kommer att bana väg för en uppstyckning av Syrien. De här håller på att försöka driva på mot en uppstyckning av Syrien. Det är inte acceptabelt. Vi inom Syriens demokratiska råd kommer att motsätta oss detta. Vi tänker försöka behålla Syrien som ett land. Vi kämpar för och kommer att kämpa för ett demokratiskt Syrien, inte ett uppstyckat Syrien där olika länder gör anspråk på en del av det. Om regeringen är inblandad i sådana förhandlingar är det inte bra och vi tänker inte gå med på det. Om Ryssland är inblandat är det inte bra och vi tänker inte gå med på det. Om USA och Turkiet är inblandade är det inte bra och vi tänker inte gå med på det heller.

Slaget om Aleppo i fjol gav några chansen att kritisera den PYD-ledda rörelsen. Nu påstods den ha samordnat operationer för att underlätta för regimen att återta staden (bl a talades det om ett ”praktiskt taget konstant” samarbete mellan SDF och regimen och att staden Manbij, som SDF precis befriat från Islamiska statens medeltida brutalitet skulle överlämnas till Assad). Det finns emellertid tydliga tecken på att SDF:s operationer i Aleppo var av defensiv karaktär. En Amnestyrapport talar exempelvis om belägg för att rebellgrupperna ägnat sig åt en utsvältningssliknande belägring av det i huvudsak av kurder och fattiga araber bebodda Sheikh Maqsood-området och urskillningslösa raketangrepp på civila där. Inklusiv användning av klorgas.⁷ Givetvis måste vi kritiskt värdera alla uppgifter om övergrepp i Syrien, men i motsats till Amnestyrapporten om den PYD-ledda rörelsen baserade sig denna rapport på videobilder och ett uttalande av en läkare i stället för främst på satellitfoton.

I varje fall såg jag på sociala medier en del försök att gripa alla sorters halmstrån för att svartmåla YPG/J och SDF. Framför allt handlade det om hänvisningar till bilder som sades visa hur YPG:s och regimen fanor vajade tillsammans. Dessa suddiga och korta videofilmade inslag kan vara autentiska, men de kan också vara en produkt av några minuters arbete med Photoshop och After Effects för att skapa lögnaktig nyhetspropaganda. Att bilderna av flaggor som vajar tillsammans i detta viktiga exempel tagits på långt håll och med suddig låg upplösning, samtidigt som samma artikel innehåller flera närbilder med hög upplösning på styrkor från den syriska armén, ensamma, tyder på att det senare alternativet är det riktiga.

De falska nyheterna i *The Nation*

Dessa exempel på vänsterkritik *in absurdum* av den PYD-ledda rörelsen grundar sig antagligen på de tidigare nämnda artiklarna av Roy Gutman i veckotidningen *The Nation*.⁸ Där ges en skrämmande bild av brutal etnisk rensning, attacker på fredliga grannar, skrupelfria hemliga avtal som tillverkats av skumma figurer, och hur avvikande uppfattningar inom rörelsen slås ned med ”järnåve” (det finns inget som tyder på att Gutman har något av vänster över sig, men vänsterliberala *The Nation* har ändå valt att publicera hans artiklar).

⁶ Se text [Syrian government disagrees with Russia on Kurdish autonomy](#)

⁷ [Syria: Armed opposition groups committing war crimes in Aleppo city](#)

⁸ Se not 1 ovan.

”War Nerd”-bloggaren John Dolan har på ett bra sätt gått igenom några av de största lögnerna, förvanskningarna och motsägelserna i artiklarna och även tagit upp Gutmans tidigare insatser och ståndpunkter.⁹ Två källor har kritiserat Gutman för att ha ljugit ihop deras citat, något han också tidigare blivit anklagad för. Han gav en ytterst förvrängd bild av striderna i Kobane 2014-15 och gjorde då gällande att YPG/J överlämnat byar till Isis som en slags hemlig uppgörelse med deras mest ondskefulla fiende. Han framställde också Sinjar, där YPG/J genom en heroisk insats räddade 50 000 yazidier, som en aggressiv handling, något som motsägs av ett stort antal källor. Gutman har också utmålat Turkiet och dess allierade inom den korrupta högerledningen för irakiska Kurdistan som oskuldsfulla och hotade av en aggressiv regional ”terroristisk” strömning under ledning av kurdiska arbetarpartiet (PKK) och att man bara blivit tvingad att belägra och angripa Rojava.

Jag skulle vilja tillägga att Gutman helt och hållet misslyckas med att komma med några belegg för sina högröstade anklagelser om etnisk rensning eller att PYD skulle ingått någon allians med Assad, trots en saftig skildring av hur en hemlig iransk agent dragit upp riktlinjerna för överenskommelsen (något han uppenbarligen fått av en tidigare källa inom Assadregimen men som aldrig bekräftats av någon annan).

Vad beträffar Gutmans ”järnåve” är det sannolikt troligt att inget av partierna och grupperna i Rojava har de möjligheter till kommunikation och organisering som vi skulle vilja se som norm för en fungerande socialistisk demokrati, i varje fall i fredstid. Det bör åtminstone noteras att ett ”oppositionsparti”, Kurdiska demokratiska partiet i Syrien, är lierat med KDP-regimen i irakiska Kurdistan (en bitter fiende till den PYD-ledda rörelsen) och med Turkiet, som ju är inblandat i krigföringen i Rojava.

Flera källor, som David Graebers ögonvittnesrapporter och resor som utgör bakgrund till hans bok *Revolution in Rojava*,¹⁰ talar om folkligt inflytande, kontroll och diskussion på ett sätt som är anmärkningsvärt för en fattig regim mitt under ett krig.

En del vänsterfolk som varit där drar sig inte för att lufta kritik och oro. Efter ett besök nyligen ifrågasatte Rahila Gupta en del av de idéer PKK anammat sedan man på 1990-talet bytte ut sin maoism mot en egenartad version av frihetlig socialism, exempelvis en förenklad syn på relationer mellan könen och bristande förståelse för behovet av att ta kamp mot förtrycket av människans sexualitet. Även Gupta tar upp anklagelserna om övergrepp. Men hon sätter in frågorna i sitt rätta sammanhang och en allmänt positiv dynamik, som måste få hjälp att leva vidare och utvecklas.¹¹

Hon avhåller sig också från mycket av den västliga vänsterns sedvanliga arroganta uppfattning att vår uppgift är att komma med expertsynpunkter och medger till och med att vi kan ha en del att lära av vänsterkrafter, som lyckats betydligt bättre än vi med att bygga upp folklig organisering och stöd för socialismen, trots olika uppfattningar och frågeställningar. Hennes korta diskussion av hur en socialistledd feministisk rörelse i ett fattigt, traditionellt samhälle tar sig an våld inom familjen genom massorganisering är förmodligen av större värde än mycket av allt den övriga västliga vänsterns har att säga om Rojava över huvud taget.

Solidaritets

Som jag ser det tyder tillgängliga fakta på att den PYD-ledda rörelsen politiskt sett står högt över alla andra i det syriska gungflyet och att den tillsammans med den med PKK lierade strömningen i Turkiet, Iran och Irak står högt över alla andra krafter med masstöd i regionen.

⁹ Se [The War Nerd: A Response to Neocon Hit-Man Roy Gutman](#)

¹⁰ Recension: [Revolution in Rojava](#)

¹¹ Rahila Gupta: [The Rojava experiment](#)

Det finns de som inte vill inse hur mycket demokratiska och progressiva krafter utmanövrats av jihadistiska krafter, eller som inte vill besudla sig med någon som helst politisk kraft på den socialistiska sanningens heliga mark, såvida den inte sluter upp bakom det egna varumärket, och bara är ute för att hitta alla sorters fel med andra rörelser. Men det kan inte finnas någon motsättning mellan att visa solidaritet med och ge stöd till andra demokratiska och progressiva krafter som kämpar mot Assad (hur begränsade jag tror att dessa än är), att bedriva kampanjer mot internationellt stöd till Assad, hjälpa offren för krig och förtryck i Syrien, framför allt flyktingarna, och visa solidaritet med den PYD-ledda rörelsen.

Översättning: *Björn Erik Rosin*

Lästips – mer om kurdernas kamp i Syrien (i tidsordning)

[Vänsterpress om Islamiska staten, Turkiet och kurderna](#) (oktober 2014)

Joseph Daher: [Kobane, den kurdiska frågan och den syriska revolutionen, ett gemensamt öde](#) (oktober 2014)

Uraz Aydin: [AKP, kurderna och belägringen av Kobane](#) (januari 2015)

Aron Lund: [Varför segern i Kobane är viktig](#) (februari 2015)

Aron Lund: [De syriska kurderna i centrum för USA:s anti-jihadistiska strategi](#) (december 2015)

Aron Lund: [Syriska Demokratiska Styrkornas ursprung: grunderna](#) (januari 2016)

[Debatt: Kurderna och vänstern](#) (februari 2016)

Karlos Zurutuza: [Kurdisk PYD-ledare: Tiden har visat att vi hade rätt](#) (intervju, mars 2016)